

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

Oslo, 25.11.2024

Deres ref.:
24/1533

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2022/286

Saksbehandler:
Bjørn A. Christensen

Miljødirektoratets høringsuttalelse til EUs metanforordning

Vi viser til Energidepartementets brev av 3. september 2024 med anmodning om kommentarer til EUs nye metanforordning innen 26. november 2024.

Miljødirektoratets kommentarer følger nedenfor.

Konsekvenser av innlemmelse i EØS-avtalen

Totalt sett vil selskapene som opererer i Norge innen olje- og gassektoren etter vår vurdering ha et godt utgangspunkt for å overholde forordningens krav, selv om vi ser at det i alle fall på kort sikt vil være utfordrende og ressurskrevende å overholde enkelte av kravene. Dette gjelder bl.a. krav til lekkasjedeteksjon og reparasjon av lekkasjer subsea.

Norske myndigheter bør også ha et godt utgangspunkt for å følge opp forordningens krav. Vi legger til grunn at myndighetsansvaret etter forordningen vil fordeles på samme måte som myndighetsansvaret for forvaltningen av petroleumsvirksomheten i Norge er fordelt per i dag, og at Miljødirektoratet dermed vil få en rolle som miljømyndighet. Innenfor det som tradisjonelt har vært vårt myndighetsansvar, ser vi imidlertid at de innskjerpede kravene til bl.a. rapportering og tilsyn med virksomhetene vil kreve økt ressursbruk.

Vi konstaterer for øvrig at forordningens krav til overvåkning, rapportering og verifikasjon må oppfylles for olje og gass som importeres fra tredjeland og bringes i omsetning på EU-markedet etter 1. januar 2027. Metanintensitetsstandarder som skal fastsettes av EU-kommisjonen i en delegert rettsakt, skal på tilsvarende måte overholdes fra 5. august 2030. Selv om forordningen ikke skulle bli innlemmet i EØS-avtalen, er altså dette krav som vil berøre norske olje- og gasseksportører og norske myndigheter på sikt, og som vil medføre behov for gjennomgang av forskrifter, tillatelser og retningslinjer for å sikre overholdelse av kravene.

Vi noterer oss ellers at kommisjonen har fått delegert myndighet til å vedta gjennomføringsrettsakter om krav til dokumentasjon tredjeland må fremlegge for å konstatere ekvivalens med metanforordningens krav til overvåkning, rapportering og verifikasjon. Dette er bestemmelser som vil være relevant for Norge dersom forordningen ikke innlemmes i EØS-avtalen.

Det følger av kravet om å dokumentere ekvivalens at norske myndigheter må ha etablert et regulatorisk rammeverk som sikrer at norske virksomheter som eksporterer olje og gass til EU-

land overholder forordningens krav til overvåking, rapportering og verifikasjon. Dersom norske myndigheter legger fram tilstrekkelig dokumentasjon på dette, vil eksportører bli fritatt fra kravet om å dokumentere overholdelse av kravene i hver enkelt kontrakt om levering av olje og gass til EU-land. Vi ser for oss at Miljødirektoratet vil kunne bli ansvarlig for å følge opp dette fra norsk side og konstaterer at det da vil måtte medføre økt ressursbruk hos oss.

Vi legger ellers til grunn at det vil kunne bli aktuelt for norske myndigheter å forhandle med EU-kommisjonen om tilpasninger forut for en eventuell innlemmelse i EØS-avtalen. I den forbindelse ser vi det som naturlig at berørte sektormyndigheter blir involvert og får mulighet til å gi innspill.

Overordnet om avgrensning av berørte sektormyndigheters ansvarsområder

Vi legger til grunn at ansvaret for å følge opp kravene i forordningen fordeles på berørte sektormyndigheter på samme måte som myndighetsansvaret for forvaltningen av petroleumsvirksomheten i Norge er fordelt per i dag. Vi ser imidlertid at det kan oppstå uklarheter mht. hvem som skal følge opp enkelte av kravene. Forutsatt at forordningen blir gjennomført i norsk rett, og at alle krav dermed vil bli gjort gjeldende i Norge, gjelder dette for eksempel:

- Krav til lekkasjedeteksjon og reparasjon av lekkasjer offshore
- Oppfølging av faklingshendelser
- Oppfølging av krav til tredjepartverifikasjoner

Vi ser det som viktig at sektormyndighetenes ansvar er klart definert før forordningen eventuelt gjennomføres i norsk rett etter innlemmelse i EØS-avtalen, og er innstilt på å bidra til god dialog med andre sektormyndigheter om dette innenfor de rammene som trekkes opp mht. overordnet fordeling av sektoransvaret.

Miljødirektoratets rolle i oppfølgingen av forordningen

Dersom forordningen blir innlemmet i EØS-avtalen, legger vi, med utgangspunkt i det sektoransvaret vi i Miljødirektoratet har per i dag knyttet til forvaltning av petroleumsvirksomheten, til grunn at vi bl.a. vil få ansvar eller delvis ansvar for å følge opp krav i følgende artikler:

- Artikkel 6 om inspeksjoner
- Artikkel 8 om verifikasjonsaktiviteter
- Artikkel 10 og bruk og deling av informasjon
- Artikkel 12 om måling og rapportering
- Artikkel 14 om lekkasjedeteksjon og reparasjon
- Artikkel 15 om begrensning av ventilering og fakling
- Artikkel 16 om rapportering av faklings- og ventileringshendelser
- Artikkel 17 om faklingseffektivitet
- Artikkel 29 om metanintensitet
- Artikkel 33 om sanksjoner ved overtredelse av krav

Det kan også være bestemmelser i andre artikler som det vil være naturlig for Miljødirektoratet å følge opp. I enkelte av disse artiklene stilles det også krav som det kan være naturlig at andre sektormyndigheter følger opp. Det vil da kreves avklaringer mht. dette, som omtalt overfor.

Dersom forordningen ikke innlemmes i EØS-avtalen, vil ikke norske myndigheter være bundet til å følge opp alle krav i forordningen overfor olje- og gassindustrien i Norge, jf. omtale ovenfor. Miljødirektoratet vil likevel kunne vurdere å stille tilsvarende eller lignende krav til disse virksomhetene innenfor vårt myndighetsområde dersom dette anses nødvendig eller hensiktsmessig.

Tidsfrister for overholdelse av krav i forordningen

Forordningen omfatter en lang rekke tidsfrister som skal overholdes av både myndigheter og virksomheter som utvinner og produserer olje og gass. Vi antar at fristene som i utgangspunktet gjelder for EU-medlemsland vil kunne være gjenstand for forhandlinger mellom Norge og EU før en eventuell innlemmelse i EØS-avtalen. Vi legger samtidig til grunn at fristene som gjelder for importører i EU ligger fast.

På bakgrunn av dette legger vi til grunn at norske eksportører av olje og gass som skal inngå kontrakter med importører i EU må være forberedt på å legge fram dokumentasjon overfor importørene innenfor de gitte fristene på at relevante krav i forordningen overholdes.

Krav til tredjepartsverifikasjon

Forordningen krever tredjepartsverifikasjon av rapporter som operatørene skal levere for å dokumentere overholdelse av kravene til utslippsrapportering, jf. artikkel 8. Dette er krav som i utgangspunktet skal overholdes selv om forordningen ikke skulle bli innlemmet i EØS-avtalen. I Norge har det gjennom mange år vært krav om tredjepartsverifikasjon av rapportering av CO₂-utslipp som er omfattet av EUs kvotesystem, men for metanutslipp er tredjepartsverifikasjon ikke et krav eller etablert praksis.

Verifikatører kan være juridiske personer som er akkrediterte av et nasjonalt akkrediteringsorgan eller fysiske personer som er autorisert av en nasjonal myndighet forskjellig fra det nasjonale akkrediteringsorganet. Vi er ikke kjent med at det finnes norske selskaper eller enkeltpersoner som umiddelbart vil kunne ta på seg slike verifikasjonsoppdrag, men legger til grunn at dette vil kunne endre seg på litt sikt. Utenlandske verifikasjonsselskaper vil dessuten kunne engasjeres av norske olje- og gassprodusenter om nødvendig, og kravene til tredjepartsverifikasjon bør derfor kunne oppfylles.

Utarbeidelse av delegerte rettsakter og standarder

Det framgår av forordningen at EU-kommisjonen har fått delegert myndighet til å utarbeide supplerende regelverk som vil spesifisere kravene i selve forordningen. Kommisjonen har fått myndighet til å utarbeide delegerte rettsakter som fastsetter obligatoriske standarder, utviklet av europeiske standardorganisasjoner, eller delegerte rettsakter som supplerer forordningen med tekniske krav, der det ikke er fastsatt obligatoriske standarder. Det er også satt tidsfrister for når slike rettsakter skal foreligge.

Vi ser det som viktig at berørte norske sektormyndigheter blir holdt orientert om arbeidet med gjennomføringsrettsakter, herunder om det blir muligheter for å gi innspill til prosessene fra norsk side. Vi forutsetter at den myndigheten som blir norsk kontaktpunkt koordinerer eventuell oppfølging av dette og involverer berørte sektormyndigheter i Norge der dette er relevant. Når det gjelder utarbeiding av nye standarder, legger vi til grunn at Standard Norge vil bli involvert i arbeidet, og at vi som andre berørte myndigheter vil kunne få mulighet til å kommentere på utkast iht. vanlige rutiner for dette.

Mulig betydning for norske virksomheter som importerer kull

Flere norske bedrifter importerer kull for bruk i industrielle prosesser. Dersom forordningen blir innlemmet i EØS-avtalen, legger vi til grunn at kravene som gjelder for importører vil slå inn for de bedriftene dette gjelder. Slik vi tolker bestemmelsene i forordningen, vil dette da bety at disse bedriftene, ved inngåelse av kontakter etter 4. august 2030, vil måtte avkreve dokumentasjon fra leverandører på at forordningens krav til måling, rapportering, tredjepartsverifikasjon og metanintensitet overholdes.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ann Mari Vik Green
seksjonsleder

Bjørn A. Christensen
sjefingeniør